

Wij maken het nieuws
De kritische pen van een studentenblad

D/2014/45/507 – ISBN 978 94 014 2167 6 – NUR 813

Vormgeving cover en binnenwerk: De Witlofcompagnie

© Jelle Mampaey & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2014.

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij, de boeken- en
multimediadivisie van Uitgeverij Lannoo nv.

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag vervaelvoudigd worden en of
openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie,
microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
Erasme Ruelensvest 179 bus 101
3001 Leuven
België
www.lannoocampus.be

JELLE MAMPAEY (red.) **Wij maken**
het nieuws De kritische pen
van **veto**

40 jaar Leuvens studentenblad

met bijdragen van

Thomas Cliquet, Ernest De Clerck, Els Dehaen, Nils De Neubourg,
Anton Goegebeur, Pieter Haeck, Cedric Hauben, Litsa Hellings,
Jelle Mampaey, Christoph Meeussen, Maud Oeyen, Frank Pietermaat,
Sam Rijnders, Pieter Rombouts, Jasper Van Loy

LANNOO
CAMPUS

PAGINA	
7	VOORWOORD
11	INLEIDING
14	BEGRIPPENLIJST
16	Fragment 1 De studenten stellen hun Veto
22	Fragment 2 Met de blik op de wereld
28	Fragment 3 De rol van cultuur
34	Fragment 4 Veto verhuist naar STUC
38	Fragment 5 Betogen tegen hoger inschrijvingsgeld
44	Fragment 6 “Geacht heterogeen publiek”
48	Fragment 7 En de Almaprijzen, die stegen voort
52	Fragment 8 Veto wil eigen statuut
56	Fragment 9 Veto publiceert geleende dossiers
60	Fragment 10 De putsch op Veto
64	Fragment 11 NSV opent de aanval
68	Fragment 12 Veto met een zwarte rouwrand
72	Fragment 13 Veto was never meant to be conservative
76	Fragment 14 Naar de Naamse!
82	Fragment 15 De verhouding tot de Campuskrant
86	Fragment 16 Leuven in de wereld
90	Fragment 17 NSV eist recht van antwoord
94	Fragment 18 De benen van Moeder Teresa
98	Fragment 19 Van lichtbak naar computerschermen
104	Fragment 20 De spelling van Veto
110	Fragment 21 De studenten en de stad Leuven
116	Fragment 22 Veto en de digitale revolutie
120	Fragment 23 De opmars van het internet
124	Fragment 24 Het ingangsexamen geneeskunde, een zwalpende odyssee
130	Fragment 25 De 24 urenloop, vreugde en verdriet
136	Fragment 26 Veto mengt zich in het asieldebat
140	Fragment 27 De allereerste beiaardcantus
146	Fragment 28 De beste vriend van de studenten
150	Fragment 29 Iedereen eredoctor
156	Fragment 30 Het spook van de semeks
160	Fragment 31 De eerste blauwe Veto
166	Fragment 32 Het einde van de studie jaren
172	Fragment 33 De witte mars was de krak
176	Fragment 34 Lachen met de rector
182	Fragment 35 De rector negatief geëvalueerd
186	Fragment 36 Nostalgie naar de donkere kamer
190	Fragment 37 De fakbar, Leuvenser kan haast niet
196	Fragment 38 Veto en de rectorverkiezingen
202	Fragment 39 Veto krijgt een nieuwe buur
206	Fragment 40 Quo Vadis, Veto?
210	APPENDIX 1
211	DANKWOORD

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD

DEBERGGAUZO LANCHEWIEL

handen af van de studentendokter

De studentendokter is een organisatie die zich voordoet als een medische dienst voor studenten. In werkelijkheid is het een commerciële onderneming die hoge prijzen vraagt voor diensten die vaak niet nodig zijn. Het is belangrijk dat studenten zich bewust zijn van deze situatie en dat de studentendokter onder toezicht van de universiteit komt te staan.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD

HET ONTWERP VANDERPOORTEN
VERMIDT IN POLSIE-TIES
SLUISKOPPEL VAN DE ARBEIDSMARKT

BELGISE ARBEIDER EENDE PARTIJ !!!

De Belgische Arbeider Eendepartij is een politieke partij die zich inzet voor de belangen van de werkers. Het is belangrijk dat studenten zich bewust zijn van de situatie op de arbeidsmarkt en dat zij zich aansluiten bij deze partij om hun belangen te verdedigen.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD

beurzen

Beurzen zijn evenementen die worden georganiseerd door studentenverenigingen. Het is belangrijk dat deze evenementen op een verantwoorde manier worden georganiseerd en dat de studenten er plezier aan beleven. Het is ook belangrijk dat de beurzen bijdragen aan de ontwikkeling van de studenten.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

ALBION IS HET VOOR T-SLEPENGAN IN T EIGEN HART TE KIDLEN

Albion is een organisatie die zich voordoet als een medische dienst voor studenten. Het is belangrijk dat studenten zich bewust zijn van deze situatie en dat Albion onder toezicht van de universiteit komt te staan.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

LEO, WIJ WILLEN HET ANDERS

Leo is een organisatie die zich voordoet als een medische dienst voor studenten. Het is belangrijk dat studenten zich bewust zijn van deze situatie en dat Leo onder toezicht van de universiteit komt te staan.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

LEES DE ALMA-BROCHURE

De Alma-brochure is een brochure die informatie bevat over de activiteiten van de studentenverenigingen. Het is belangrijk dat studenten deze brochure lezen om zich bewust te zijn van de mogelijkheden die er zijn.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

aktivitips

LATIJS-AMERIKA Het folteren gaat door

Latijs-Amerika is een organisatie die zich voordoet als een medische dienst voor studenten. Het is belangrijk dat studenten zich bewust zijn van deze situatie en dat Latijs-Amerika onder toezicht van de universiteit komt te staan.

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

ONDERWIJSVEERTIENDAAGSE

De Onderwijsveertiendaagse is een evenement dat wordt georganiseerd door de studentenverenigingen. Het is belangrijk dat dit evenement op een verantwoorde manier wordt georganiseerd en dat de studenten er plezier aan beleven.

UNIVERSITEIT TUSSEN HAMER EN AMBEELD

VETO
BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

KOM NAAR DE WSKONGRESSSEN

De WSKongresssen zijn evenementen die worden georganiseerd door de studentenverenigingen. Het is belangrijk dat deze evenementen op een verantwoorde manier worden georganiseerd en dat de studenten er plezier aan beleven.

STOP WAAPENHANDEL

CRIMINELE WAAPEN INDIENING

Dit boek bestaat uit veertig verhalen uit de geschiedenis van *Veto*. Elk verhaal vertrekt vanuit een artikel dat in *Veto* gestaan heeft, ergens in de loop van de voorbije veertig jaar. De fragmenten zijn afzonderlijk te lezen, maar van het eerste naar het veertigste fragment geven ze ook een overzicht van de geschiedenis van *Veto* en de belangrijkste evoluties die het studentenblad ondergaan heeft. Drie hoofdstukken, met name het eerste, het achtste en het eenendertigste, zijn in een opvallende kleur afgedrukt en vormen volgens ons scharniermomenten in de geschiedenis van *Veto*.

De verhalen vertellen niet alleen de geschiedenis van *Veto*, maar geven een blik op de georganiseerde studentenbeweging, en op de studentengemeenschap doorheen de jaren. Dit boek gaat over veel meer dan alleen de interne geschiedenis van *Veto*. Het gaat over de drijfveren van de redactie, maar ook over de interesses van de studenten en over veertig jaar studentenleven in Leuven.

De verschillende fragmenten zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de *Veto*archieven en op getuigenissen van mensen die erbij waren. Bij elk fragment wordt ook verwezen naar het meest relevante *Veto*nummer. In het systeem dat we gebruiken, verwijzen de eerste twee cijfers naar de jaargang, en de laatste twee naar het nummer. *Veto* 1307 is de zevende *Veto* van de dertiende jaargang.

Idealisme en onafhankelijkheid

Veto is ontstaan in de jaren na de studentenprotesten in 1968, middenin een idealistische, rebelse en uiterst linkse studentenbeweging. *Veto* was een kind van die studentenbeweging en erfde ook haar kenmerken. Doorheen de geschiedenis van *Veto* lopen twee rode draden: het linkse karakter en de onafhankelijkheid van het studentenblad.

Verskillende medewerkers hebben ongetwijfeld een verschillende interpretatie over de mate waarin *Veto* links was of is. Je kan het ook progressief noemen, of idealistisch. Het meest opvallend vertaalt dat zich in de aandacht voor de sociale sector aan de universiteit en gelijke onderwijskansen voor iedereen, de zogenaamde democratisering van het onderwijs. Dat idealisme is in een zeer groot aantal van de fragmenten in dit boek terug te vinden: de strijd tegen hogere Almaprijzen, het misprijzen voor NSV, het verzet tegen sommige eredoctores, het verzet tegen een toegangsexamen geneeskunde, de strijd tegen hogere inschrijvingsgelden.

Daarnaast heeft *Veto* altijd moeten strijden voor onafhankelijkheid tegenover de studentenraad. *Veto* was opgericht als spreekbuis van de studentenraad, ASR, maar

ontgroeide die rol al snel. Toch is het blad tot op vandaag een onderdeel van de studentenkoepel, nu LOKO. In de loop van de geschiedenis waren er regelmatig conflicten over de benoeming van de hoofdredacteur, de inhoudelijke lijn, de financiële middelen...

Het adagium dat daarbij door de redactie gehanteerd werd, is dat *Veto* loyaal was tegenover de beginselen van de studentenraad, maar kritisch tegenover het beleid van de studentenraad. Dat betekent dat ook *Veto* zich inzet voor de democratisering van het onderwijs, maar kritiek kan hebben op alles wat verkeerd loopt bij ASR of LOKO. In de recente geschiedenis is dat adagium voor een groot deel naar de achtergrond verschoven en vervangen door het ideaal van de redactionele onafhankelijkheid. Dat heeft grotendeels te maken met het feit dat de sociale reflex, hierboven de beginselen van de studentenraad genoemd, zowel bij *Veto* als bij LOKO op de achtergrond geraakt is. Daardoor is de ideologische band tussen beide organisaties enigszins verdwenen.

Een blad in beweging

Als we die twee kenmerken, idealisme en onafhankelijkheid, gebruiken als leidraad, kunnen we grofweg drie periodes in de ontwikkeling van *Veto* onderscheiden: een combattieve periode (jaargang 1-6), een progressieve periode (jaargang 7-30) en een kritische periode (jaargang 31-40).

Die periodes worden gekenmerkt door een evolutie van minder onafhankelijkheid naar meer onafhankelijkheid en van uiterst links over gematigd links naar niet meer uitgesproken links. Dat is uiteraard een vereenvoudigde voorstelling en wil niet zeggen dat latere *Veto*'s niet combattief waren of dat vroegere *Veto*'s niet kritisch waren. Tussen de drie periodes ontwaren we twee scharnierpunten (hoofdstuk 8 en hoofdstuk 31). Dat zijn geen absolute breuklijnen, maar het vormen in onze ogen wel cruciale momenten.

De combattieve fase. Van jaargang 1 tot 6 wordt *Veto* beschouwd als de spreekbuis van de Algemene Studentenraad (ASR). *Veto* is een middel om de mening van de ASR te verspreiden en om studenten te mobiliseren. *Veto* zet aan tot actie, *Veto* wil de maatschappij veranderen. De redactie is naar de huidige maatstaven uiterst links. Een groot deel van de artikels bouwt verder op discussies of activiteiten van de vijf raden die samen ASR vormen en van de studentenkringen en hun vele thematische werkgroepen. De schrijvers zijn vaak vrijgestelden en medewerkers van de raden.

De progressieve fase. Van jaargang 7 tot jaargang 29 is *Veto* nog steeds duidelijk progressief, maar de journalistieke reflex keert steeds vaker terug in de artikels. Er wordt – tot op zekere hoogte – een onderscheid gemaakt tussen opinie en verslaggeving, en het scala aan onderwerpen dat aan bod komt, is schier eindeloos. Maar uit de editoriale stukken, uit de voortdurend terugkerende centrale thema's en uit de scherpe pen van de medewerkers die regelmatig een venijnige conclusie binnensmokkelen in een feitenrelaas valt duidelijk een progressief engagement af te leiden. Het belangrijkste onderwerp in al die *Veto*'s is de democratisering van het onderwijs, de strijd voor gelijke toegang tot het onderwijs voor iedereen.

De kritische fase. Tussen jaargang 30 tot jaargang 40 verdwijnt het progressieve karakter naar de achtergrond. *Veto* evolueert mee met de steeds heterogener wordende studentenpopulatie, al zal het nooit een rechts studentenblad worden. *Veto* blijft trots tegen schenen schoppen. De universiteit moet het regelmatig ontgelden, het stadsbestuur is een geliefde schietschijf en LOKO wordt regelmatig tot moes gemalen.

De democratisering van het onderwijs verdwijnt, samen met het linkse profiel, naar de achtergrond en duikt nog slechts sporadisch op. Die democratisering is nochtans verre van afgerond, hoewel wel opgemerkt kan worden dat het grootste probleem zich bevindt op het niveau van het secundair onderwijs, waar kansarme jongeren vaker in het BSO terechtkomen en gegoede jongeren vaak vanzelfsprekend voor ASO zullen kiezen. Die vroege opdeling heeft uiteraard gevolgen voor de toegang tot het hoger onderwijs.

De vierde fase

En de vierde fase, de volgende veertig jaargangen? Die moeten vooral zelf hun weg zoeken. De volgende veertig jaargangen mogen de traditie gerust naast zich neerleggen, maar het zou zonde zijn die traditie te vergeten. *Veto* gaat er vandaag de dag, niet onterecht, prat op artikels te schrijven volgens de regels van de journalistieke kunst. Wie wil mag dat gerust 'neutrale' artikels noemen, zoals hier en daar in dit boek ook gebeurt. Dat zijn dan artikels waar opinie en verslaggeving duidelijk van elkaar onderscheiden zijn en waarin alle stemmen aan bod komen.

Maar laat de kritische fase niet overgaan in een neutrale fase. Mag een krant nog een maatschappelijke rol vervullen die verder gaat dan louter informeren. Mag een krant nog meer zijn dan een doorgeefluik voor informatie? Het idee van de pers als 'vierde

macht' wordt al te vaak weggelachen als jeugdige arrogantie. Dat komt goed uit, want jeugdig zijn we.

Beslissen wát je schrijft en hóe je dat schrijft, draait rond keuzes maken. En die keuzes zorgen er onvermijdelijk voor dat de journalist meer is dan een doorgeefluik van informatie. Verschillende criteria spelen een rol bij de keuze van onderwerpen. Eén van die criteria is de vraag: wat willen we hiermee bereiken? Als de maatschappelijke impact van een artikel niet langer een relevant criterium is, dan wordt de lacune al snel volledig opgevuld door dat andere criterium: de leescijfers. Een krant waarbij het enige gehanteerde criterium bestaat uit de leescijfers, is een schip dat wat rondobbert zonder duidelijke bestemming.

Veel belangrijker nog: laten we vooral niet neutraal worden in ons denken. *Veto* is een kritisch blad. Maar kritiek die niet met overtuiging gebracht wordt, is kritiek om de kritiek. Of erger nog, kritiek met als enige doel de kolommen van de nationale media te halen. Laten we onze hooggestemde idealen nooit vergeten. Journalistiek is de vierde macht, en de vierde macht dat is *Veto*.

Soms is de discussie die aan een artikel voorafgaat belangrijker dan het artikel zelf. En discussiëren zullen we, tot de kotbewoners van de 's-Meiersstraat met bezemstelen op hun vloer beginnen te stampen om ons tot stilte aan te manen, ergens tussen drie en vier uur 's nachts. Op een moment dat jonge journalisten geen mening meer hebben over de samenleving en daar ook naar handelen, loopt het mis. Laat de vierde fase geen neutrale fase worden.

Jelle Mampay

U gelooft waarschijnlijk uw oren niet, maar de voorvaderen van *Veto* zaten bij het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV). Hoe dat wel gebeurd is, wordt u duidelijk gemaakt in de volgende schets van de woelige jaren die *Veto* voorafgingen.

Al wie de geschiedenis van de studentenbeweging nagaat, merkt dat de jaren 1960 op heel wat punten een breekpunt hebben gevormd. Tot en met de Tweede Wereldoorlog waren studenten behoorlijk elitair. In de jaren na de oorlog begon die mentaliteit langzaam te veranderen. Ook op socio-economisch vlak werd vanaf de jaren 1950 de democratisering van het onderwijs op gang getrokken.

Tijdsgeest

De studentenbeweging vormt tot eind jaren 1950, begin jaren 1960, de voorhoede van een bredere geïnstitutionaliseerde sociale of nationale beweging. Langzaam maakt ze zich daarvan los en gaat een eigen koers varen. In 1958 kondigt *Ons Leven* samen met een ander blad, *Solidariteit*, de stichting aan van een studentenparlement. Volgens hen was dit de enige weg om tot een volwaardige democratische inspraak te komen. Het initiatief is eigenlijk een doodgeboren kind, maar de teneur is gezet.

In augustus 1960 wordt de fameuze wet gestemd die de subsidiëring van de sociale sectoren aan de Belgische universiteiten toelaat. Die wet maakt het mogelijk dat de erkende studentenorganisatie betoelaagd wordt, maar daarnaast vormt het eveneens de start van officieel medebeheer, althans in de sociale sector.

In 1966 vinden dan de eerste anti-Waalse betogingen plaats, die sommige studentenleiders later zullen typeren als fantastisch: “Er leefde bij bepaalde Vlamingen de mentaliteit dat, als we er maar lang en hard genoeg op zouden kloppen, de Walen wel vanzelf weg zouden trekken.” Beïnvloed door die nieuwe tijdsgeest zouden Walter De Bock en Ludo Martens, de opeenvolgende hoofdredacteurs van het KVHV-blad *Ons Leven* in 1966-1968 en KVHV-preses Paul Goossens regelrecht naar links evolueren. Het KVHV, met de artikels in *Ons Leven* voorop, breekt radicaal met de klassieke Vlaamse beweging en vervangt die door een strijd die weliswaar nog niet ‘links’ kan genoemd worden, maar daarvan in wezen wel veel kenmerken wegdraagt. Het KVHV was in die tijd de toonaangevende stem van de studenten, veel meer dan de faculteitskringen.

Kritisch

Dit *Ons Leven* is waarschijnlijk ook de allereerste voorloper van de huidige *Veto*. *Ons Leven* werkte meestal volgens goede journalistieke principes en wijdde nogal wat aandacht aan zowel sociale als universitaire politiek, zonder een open oog op

de wereld te verliezen. En *Ons Leven* durfde. Na een obligaat seksnummer wordt hoofdredacteur Ludo Martens de inschrijving geweigerd aan de KU Leuven.

Toen de kern van de Studentenvakbeweging (SVB) zich van het KVHV afscheurde en die, samen met *Ons Leven*, de oubollige toer opgingen, werd het project van een links-kritisch studentenblad verdergezet in andere publicaties. Tegelijk verloor het KVHV zijn greep op de studentenmassa's en zou het sluimerende Fakulteitenkonvent – de latere kringen – op de voorgrond treden.

Vooraf *Fk-blad/Rerum*, het blad van het Fakulteitenkonvent, nam met verve de fakkel over van *Ons Leven*. Vele oud-*Ons Leven* redacteuren werden door hoofdredacteur Henry Coenjaerts in de stal van *Rerum* binnengehaald. Paul Goossens: “Zo slaagde Coenjaerts erin om van *Rerum*, het brave blad van het Fakulteitenkonvent, een vinnig en belangrijk politiek acteur te maken. Zijn interviews en nieuwsgaring waren voor de Leuvense ‘Wetstraat’ een must. Zowel de studentenleiding, de academische overheid als de commandant van de rijkswacht probeerden er zich van te bedienen als ze de publieke studentenopinie probeerden te bereiken.”

Molotov

Rerum stond overigens niet alleen maar werd samen met een hele rits andere blaadjes gelezen. Opvallend veel van die periodieken werden door dezelfde studenten geschreven. In oktober 1968 geeft het Aktiekomitee Universitaire Ekspansie *13 mei* uit. Tot eind 1969 verschijnen er een twintigtal nummers, waarin vooral de democratisering van het onderwijs en de universitaire expansie centraal staan. In november 1968 rolt *Vonk* van de persen. *Vonk* duidt op het conflict tussen studenten en academische overheid en legt uit dat dit voortkomt uit een diametraal tegenovergestelde visie op de universiteit en haar taak in de maatschappij.

Op 6 maart 1970 geeft *Universitas*, het blad van het Hoogstudentenverbond voor Katholieke Aktie, samen met *Rerum* een seksnummer uit, *Extraseksestras*. Van de Raad van Beheer krijgt *Universitas* verbod om nog langer onder de naam ‘Universitas’ te publiceren. Daarna geven ze het onafhankelijke *Omtrent* uit. De onderneming strandt in 1975. In januari 1968 laat SVB *Revolte* ontstaan. Op 23 januari neemt pro-rector De Somer het vierde nummer van *Revolte* eigenhandig in beslag, nadat ze in nummer 3 uitlegden hoe molotovcocktails moesten gemaakt worden.

Volk

Het militante SVB, de leidende fractie in zowat alle acties die tijdens de jaren 1960 bekostigd werden, nam de fakkel van het KVHV niet over. SVB had het spontaan-linkse studentenkarakter ideologisch aangescherpt. Men wou de banden tussen studenten en arbeiders nauwer aanhalen. Alle belangrijke SVB-acties richtten zich voortaan naar arbeiders. Tegelijk deed SVB afstand van haar leidende rol in de Leuvense studentenbeweging. Die evolutie begon bij de Aktie Informatierecht in 1968: na het medebeheer in de sociale sector kregen studenten ook toegang tot de academische beleidsorganen, de faculteits- en academische raden. SVB werd voor een moeilijke keuze geplaatst. Eenmaal het informatierecht afgedwongen, werd door de academische overheid van de studenten een participatieve houding verwacht. SVB koos echter voor de contestatie en de breed-maatschappelijke taak van studenten. Tekenend is dat de organisatie in 1970 haar naam in Mijnwerkersmacht veranderde en kort daarna in Marxistisch -Leninistische Beweging, het MLB.

In 1969 ontstond dan ten slotte de Algemene Studentenraad (ASR), de voorloper van LOKO. Dat was de overkoepeling van de toen bestaande raden: Sportraad, Kultuurraad, een embryonaal Kringraad en vooral Sociale Raad. Op universitair gebied werd voortaan alles ingekapseld door ASR, een organisatie die zich van meet af aan inschreef in het principe van “medebeheer geschraagd door de mogelijkheid van contestatie” – een waakzaam medebeheer.

Actief

De nieuwe ASR had aanvankelijk geen eigen blad. Toen het Fakulteitenkonvent omstreeks 1969 implodeerde en *Rerum* als logische consequentie zichzelf ophief, werd het in eerste instantie overgenomen door ASR (jaargang 1969-1970): grote lay-out, glanzend papier, veel kleuren. *Rerum* heette officieel *Informatieblad van de Algemene Studentenraad van Leuven*. Dat prestigieus opzet kon echter niet langer dan één academiejaar volgehouden worden. Daarna schakelde ASR over op *Rerum-info*, een louter informatieblad. *Rerum-info* zou het ASR-blad zijn tussen 1970 en 1973. De nood aan een volwaardige periodiek bleef echter bestaan. In het najaar van 1974 werd hiervoor een oplossing gevonden en rolde de eerste Veto van de offsetpersen.

De oprichting van Veto had nog andere redenen. ASR begon zich meer te organiseren, onder meer om zich beter te profileren tegenover andere actieve verenigingen waarvan de doelstellingen niet identiek waren aan die van ASR, maar wel nogal wat affiniteiten hadden. Een blad als Veto kon dit onderscheid duidelijker maken.

Deze tekst is een ingekorte versie van een poging tot tekstualiseren, geschreven door Walter Pauli. Hij was actief bij Veto van jaargang 14 tot en met 16. In jaargang 16 was hij redactiesecretaris.

SOCIALE RAAD: Deze eerste van de vijf raden is ontstaan in 1964, als gevolg van de wet van 1960 die de betoelaging van de sociale sector aan de universiteit regelde. Volgens die wet kregen de studenten inspraak in de beleidsorganen van de sociale voorzieningen, en daarvoor was een georganiseerde studentenraad nodig met afgevaardigden uit de studentenkringen.

KRINGRAAD: Deze raad werd opgericht in 1969, om ongeveer dezelfde redenen. Eén van de verworvenheden van de studentenprotesten in 1968 is dat de studenten inspraak krijgen in de academische beleidsorganen. Ook daarvoor wordt een raad opgericht, Kringraad. Kringraad wordt de raad waar de presessen van de kringen samenkomen.

ASR: De Algemene Studentenraad werd opgericht in 1969 om de bestaande raden te overkoepelen. De definitieve structuur kreeg vorm in 1971. Het werd een koepel met vier zelfstandige raden: Kringraad, Sociale Raad, Kultuurraad en sportraad. Later komt de internationale raad ISOL daarbij. Voor ASR waren de belangrijkste spelers in de studentenbeweging het Fakulteitenkonvent (de kringen) en het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV).

LOKO: De nieuwe studentenraad LOKO werd opgericht in 1986 als overkoepeling van de nog steeds bestaande raden, nadat een aantal kringen het geloof in ASR verloren was. De raden blijven binnen LOKO zelfstandig werken. In 2005 volgt de eenmaking van de vijf raden tot één LOKO.

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

HET STUDIEBEURZEN-MANUEVER VAN DE REGERING

23 NOVEMBER
 NATIONALE
 AKTIEDAG
 STUDIEBEURZEN
 GARANTIES VAN DE REGERING

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

TESSTUDENTEN-COPPERS NAAR EEN OPLOSSING: HOE EN WANNEER?

vrolijk pasen!

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

DE DAGEN VAN '68

DE NIEUWE GENERATIE

HET ONGENOEGEN

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

MET 10000-DEN VERZETEN WIJ ONS

UNIV

STUDIEVETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

ZWARTE PRAKTIJKEIN IN LULUONGSE PEDA'S

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

VAN UNIVET NAAR UNIVO, ZONDER MINDERWAARDIGHEIDSGEMPLEK

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

BEREIDING BOND EEN 'SOLOOOS

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

VERANTWOORDE

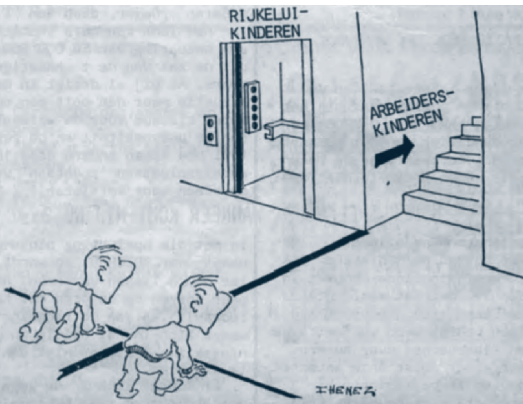
SPOORPROCES

GESCHIEDENIS IS GESCHIEDENIS

VETO
 DE KRANT VAN DE ALLEDAAGSE
 ALTERNATIEVE ALLEDAAGSE

editoriaal

UIT EEN INTERVIEW MET PROFESSOR DROSTE

Cartoon uit jaargang 3

De studenten stellen hun veto

Andermaal stellen wij vast dat ook dit academiejaar de speech van de studenten niet ernstig opgenomen werd . Met rede beëindigde de studentenvertegenwoordiging zijn uiteenzetting met de zin "dat wij elk jaar hetzelfde moeten herhalen is tenslotte niet aan ons te wijten". Dit impliceert natuurlijk dat wij ook die laatste "salut" moeilijk kunnen brengen. daarom stellen we ook graag ons

V E T O .

TOELICHTING

veto0101 - 10 oktober 1974

Veto wordt opgericht als een links blad en als spreekbuis van de studentenraad. Het blad zal lang uitgesproken progressief blijven, maar wel snel evolueren naar een redactioneel onafhankelijke krant.

Veto is het kind van de rebelse linkse studentenbeweging die ontstond in de jaren 1960. Om te begrijpen hoe *Veto* ontstond, is het belangrijk te kijken naar de bredere studentenbeweging waarbinnen het blad kon ontstaan. Niet alleen *Veto* was links, dat gold voor het overgrote deel van de studentenbeweging en de studentengemeenschap. Wie niet links was, hoorde er niet bij of werd weggehoond.

In de eerste helft van de twintigste eeuw was de studentenbeweging grotendeels elitair, katholiek en Vlaams. De toegang tot de universiteit was alleen weggelegd voor gegoede jongeren. Studenten leefden als ‘prinsjes’ in Leuven, zo schrijft Walter Pauli in zijn geschiedschrijving *Annalen van een blad*. Hun weekbudget lag dubbel zo hoog als een gemiddeld arbeidersloon. Daar kwam door de democratisering van het hoger onderwijs langzaam verandering in. De studentenpopulatie werd steeds heterogener, en ook minder rijke jongeren vonden hun weg naar de universiteit. Gelijktijdig – en als gevolg daarvan – werden er steeds vaker sociale accenten gelegd binnen de studentenbeweging.

In de jaren 1960 ontwikkelde zich een uitgesproken linkse studentenbeweging die gekenmerkt werd door massale protesten. De jaren 1960 worden in steden overal ter wereld gekenmerkt door hevige studentenprotesten, met als hoogtepunt de Parijse studentenrevolte in mei 1968. Een andere belangrijke evolutie in die periode is de professionalisering van de studentenbeweging. In de jaren 1960 ontstond het medebestuur, waarbij studenten opgenomen werden in bestuursorganen binnen de universiteit en de sociale sector. Rond dezelfde periode kreeg de studentenbeweging ook voor het eerst subsidies.

De allereerste Veto

Aan het begin van het academiejaar 1974-1975 verschijnt de allereerste *Veto*. De studentenvertegenwoordigers willen meer gehoord worden en willen dat bereiken met een tweewekelijkse publicatie. “Dat wij elk jaar hetzelfde moeten herhalen, is ten slotte ook niet aan ons te wijten. Daarom stellen wij ons VETO.”

Kris Van Bouchout, toenmalig voorzitter van de Algemene Studentenraad (ASR) en oprichter van *Veto* legt uit dat *Veto* een manier was om als studentenvertegenwoordigers een sterker blok te vormen. *Veto* was een samenwerking tussen de raden, met name Sociale Raad, Kringraad, Kultuurraad, Sportraad en de internationale raad ISOL.

Van Bouchout: “Er was op dat moment in Leuven een grote dominantie van de politieke bewegingen, zoals de Marxistisch-Leninistische Beweging (MLB). Die hadden de waarheid in pacht, de raden waren daar een willoos object van. Op een bepaald moment hebben we vanuit de raden besloten dat we meer wilden samenwerken, daarvoor was er nauwelijks of geen samenwerking. Ik was voorzitter van ASR, Guido Minne was voorzitter van Kultuurraad en Paul Nieuwdorp was voorzitter van Kringraad. Samen hebben wij de eerste *Veto* gemaakt.”

“Wij wilden een grote studentenbeweging zijn, we wilden het blad zijn van de studenten. Alle raden werkten samen aan *Veto* en vertegenwoordigden zo alle studenten. We probeerden in onze acties en in onze opinie rekening te houden met alle studenten. We wilden die kleine groepjes overstijgen en een breed draagvlak creëren. Maar we waren wel altijd progressief.”

Raden

De raden ontstonden in de jaren 1960 los van elkaar. Sociale Raad hield zich bezig met studentenvertegenwoordiging (‘medebestuur’) binnen de studentenvoorzieningen aan de KU Leuven. Sociale Raad was echter ook bezig met bredere maatschappelijke thema’s. Ze organiseerden betogingen en acties en waren op die manier de bekendste raad.

Kringraad werd opgericht wanneer de studenten medebestuur kregen in de academische organen binnen de KU Leuven. Kringraad stond in voor de studentenvertegenwoordiging op KU Leuvenvergaderingen. De andere raden hielden zich bezig met cultuur, sport en internationale studenten. In mei 1969 wordt de overkoepelende studentenraad ASR opgericht, die alle raden zal verenigen, al blijven ze nog steeds erg zelfstandig werken. In 1986 verandert ASR in LOKO, maar de raden blijven zelfstandig. Pas in 2005 zullen de verschillende raden definitief samengevoegd worden in een gecentraliseerd LOKO.

Spreekbuis

Veto was dus de spreekbuis van de raden, en die spreekbuis was antiburgerlijk, links en zeer geëngageerd. *Veto* was niet opgericht als een journalistiek medium, maar als een actiemiddel. Het was een middel in de strijd voor een meer progressieve samenleving en een democratischer onderwijs. *Veto* was een groep oprecht geëngageerde studenten die onrecht zagen en dat aankaartten. Dat gebeurde in een zeer polemische stijl, waarbij vaak geen plaats was voor nuance.

Van Bouchout: “Wij wilden een blad waar niet alleen plaats was voor reflectie maar ook voor actie. Wij vonden – en ik vind dat nog altijd – dat studenten heel veel instrumenten in handen hebben voor maatschappelijke verandering. Van mensen van

mijn leeftijd kan je niet vragen dat ze de voorhoede zijn van maatschappelijke verandering. Studenten hebben een goede positie. Ze zijn onafhankelijk en ze worden geconfronteerd met alle mogelijke nieuwe ideeën. Als maatschappelijke verandering van ergens moet komen, kunnen studenten daar een heel grote rol in spelen.”

“Als ik nu terugkijk naar de eerste jaargang van *Veto*, was die gewoon slecht geschreven. In de eerste *Veto* zal je ruwe maatschappelijke analyses vinden, daar is niet diepgaand over gereflecteerd. Toen was de wereld veel eenvoudiger. Wij waren solidair met de strijd in Vietnam, iedereen was solidair met de strijd in Vietnam. Als je daar iets over wou schrijven, dan moest je maar wat zoeken. Je gooide dat bij elkaar en je had een tekst. We waren ook solidair met de bevrijdingsbeweging in Latijns-Amerika. Daar waren nog allemaal dictaturen. We waren solidair met de antiapartheidsstrijd in Zuid-Afrika. Achter ons stond er – zeker bij de studenten – een heel grote maatschappelijke beweging, die allemaal met hetzelfde bezig was en daar in min of meerdere mate in geëngageerd was.”

We gingen voor onze eigen mening, we wilden de samenleving veranderen.

“Het was niet de bedoeling genuanceerd te zijn. Het was een polemische tijd. We gingen voor onze eigen mening, we wilden de samenleving veranderen, dat was de tijdsgeest. Als je toen genuanceerd had willen schrijven, dan zat je naast de tijdsgeest. Het was een tijd dat studenten wilden veranderen, wilden solidair zijn. Als je nu de veto zou schrijven van toen, dan verkoop je er niet een.”

Raf Masschelein, studentenleider in de jaren 1960 en later voorzitter studenten-aangelegenheden aan de KU Leuven, liet zich in *Veto* 3206 (2005-2006) kritisch uit over de studentenbeweging van de jaren 1960, waar de vroege jaren 1970 een uitloper van waren: “Een studentengeneratie mag niet reageren vanuit het verleden. Ze moet vertrekken vanuit de bestaande positie. De grootste bedreiging voor de studentenbeweging is de ideologische verstarring. Alle ideologieën, zowel de conservatieve als de progressieve, hebben de neiging om zich aan hun oude ideeëngoed vast te klampen.”

“Eigenlijk waren de grote revolutionaire ideeën op het einde van de jaren 1960 een exacte replica van het katholiek conservatisme. Alle elementen daaruit waren aanwezig: ze hadden dogma’s, een bijbel, en iconen. In plaats van een bijbel waren het natuurlijk Lenin en Stalin. De grote paus van toen, Ludo Martens, hield speciale exegesesessies, tekststudies over Lenin. Dat was het nieuwe Evangelie. Terwijl men zich in oppositie stelde ten opzichte van de heersende cultuur, was men op identiek dezelfde wijze bezig. Dat ging samen met erg harde kritiek op het bestaande systeem, maar het werkte op dezelfde manier. En het gekke was dat niemand dat inzag.”

Democratisering

“De democratisering van het onderwijs ligt ons te nauw aan het hart opdat we zouden nalaten, onze solidariteit te scherpen tot massale strijd”, dat staat te lezen in *Veto 0111*. Het voornaamste strijdpunt dat als een rode draad doorheen de geschiedenis van *Veto* loopt, is de democratisering van het onderwijs. Er moet voor iedereen gelijke toegang zijn tot het hoger onderwijs, zowel voor gegoede als minder gegoede studenten. Daarom moeten alle mogelijke financiële en andere drempels weggenomen worden.

De strijd voor democratisering uit zich in concrete dossiers zoals de strijd tegen de verhoging van de inschrijvingsgelden, voor studiebeurzen in plaats van studieleningen, voor de correcte uitbetaling van studiebeurzen. Ook de sociale sector was zeer belangrijk voor een democratischer onderwijs. Betaalbare cursussen, maaltijden en huisvesting zijn cruciaal voor een vrije toegang tot het hoger onderwijs voor iedereen. Wie raakt aan de Almaprijzen, raakt aan de democratisering van het onderwijs.

In diezelfde *Veto 0111* wordt opgeroepen om actie te voeren voor een correcte betaling van de studiebeurzen: “Wij, democraties verkozen verantwoordelijken van de verschillende fakulteitskringen aan de K.U.Leuven, hebben besloten tot de aksie over te gaan. We hebben geen andere keuze meer; de wettelijke wegen zijn platgelopen, perskonferenties gehouden, parlementaire vragen gesteld en niet beantwoord. Het is nu einde februari en nog steeds zijn de studiebeurzen niet uitbetaald, in vele gevallen zijn de formulieren zelfs nog niet verstuurd.”

“Ondertussen is de toestand voor de finansjeel minder begunstigde studenten onder ons ronduit dramatisch, nu ook de sjosiale dienst van de unief al sinds weken niet meer in staat is de aanvragen voor voorschotten op studiebeurzen gunstig te beantwoorden. De eerste studenten hebben al hun kot opgezegd, andere zoeken radeloos naar een job, een bijverdienste.”

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

KINE-STUDENTEN ONTEVREDEN
VRANCKEN MOEDWILLIG

OPENING ACAD. JAAR
CENSUUR !!

ARBEIDSKONFERENTIE P.8-9

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

AKADEMISCHE RAAD
DE SOMER
CONTRA VETO

NUMERUS CLAUSUS
VANWAAR
DIE HAAST ?

DE ZWARTE
KOMEDIE
Omdat mensen belangrijk zijn

4 TOT 10 MEI: RECTORVERKIEZINGEN

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

STEM VOOR
DE BETERE KANDIDAAT

SPORTINFRASTRUCTUUR
IN VERVAL

VTK's 1' LENTEFEEST IN EN OM FILM 3

BOB VAN
LABEL L'AVANTAGE
BAANWETERS
STREFTES

+T.O.
NIJNSDORP 29 APRIL. AFVANGING 19 UUR

ALMA 80, COLLEGE GELD 15000, OF BEIDE ?

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

Respiranten p.3
Wegwijs in Leuven p.12-13
Interview met Logos Prof. Anne-Garde p.17
Oversicht van VETO '80-'81 p.22-23
's Nachts koudler dan heiten?

De Somer herkozen !

Zoals iedereen natuurlijk al weet...

VOLGENDE VETO

Studentensport aan de K.U. Leuven

Extra Vrouwennummer

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

vrouwendag

WOLVENHUIS LEVEN

Barnaby

Ekonomie

VTK -24 UUR Sportieve happening

Zuid-Afrika

Wina klaagt berichtgeving aan. Zie p. 2

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

VETO WIL DRINGEND
EIGEN STATUUT

EN VERDER...

En verder...

En verder...

En verder...

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

NSV en MLB aan dezelfde tafel

Milica Krasovic

Drie exposanten in fakkar moderne geschiedenis

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

Niet tégen, maar vóór iets

Milieuwetgeving (kostenloos in gasthuisopvang?)

Laten Rolfrans
omroep van NATO en EEC

VETO als 'duif'
Springsteen op Werchter '83

VETO
ALGEMENE STUDENTENRAAD

Cruise of Munt

EN VERDER

EN VERDER

EN VERDER

EN VERDER

